

KOMUNIKAT PRASOWY nr 113/23

Luksemburg, 4 lipca 2023 r.

Wyrok Trybunału w sprawie C-252/21 | Meta Platforms i in. (Ogólne warunki korzystania z sieci społecznościowej)

Krajowy organ ochrony konkurencji może stwierdzić, w ramach badania nadużycia pozycji dominującej, naruszenie RODO

Zgodnie z zasadą lojalnej współpracy winien on jednak uwzględnić wszystkie prowadzone przez właściwy organ nadzorczy dochodzenia czy też wydane przezeń rozstrzygnięcia

Meta Platforms Ireland zarządza usługami oferowanymi w internetowej sieci społecznościowej Facebook w Unii. Rejestrując się na Facebooku, jego użytkownicy akceptują ustanowione przez tę spółkę ogólne warunki umowne i, co za tym idzie, zasady wykorzystywania przez nią danych oraz „cookies”. Zgodnie z tymi zasadami Meta Platforms Ireland zbiera dane o działaniach użytkowników w ramach sieci społecznościowej i poza nią, a także łączy je z kontami tych użytkowników na Facebooku. W przypadku tych ostatnich danych, zwanych również „danymi off-Facebook”, chodzi, po pierwsze, o dane dotyczące przeglądanych stron internetowych i aplikacji osób trzecich i, po drugie, o dane dotyczące korzystania z innych należących do grupy Meta usług internetowych (takich jak Instagram czy WhatsApp). Zebrane w ten sposób dane umożliwiają w szczególności personalizowanie kierowanych do użytkowników Facebooka komunikatów reklamowych.

Niemiecki federalny urząd ds. ochrony konkurencji zakazał uzależniania w ogólnych warunkach umownych korzystania z sieci społecznościowej Facebook przez zamieszkałych w Niemczech użytkowników prywatnych od przetwarzania ich danych off-Facebook i przetwarzania tych danych bez ich zgody. Urząd ten uzasadnił swoją decyzję faktem, że przetwarzanie to, ze względu na brak zgodności z ogólnym rozporządzeniem o ochronie danych (RODO)¹, stanowi nadużycie pozycji dominującej zajmowanej przez Meta Platforms Ireland na rynku internetowych sieci społecznościowych.

Wyższy sąd krajowy w Düsseldorfie, przed którym zaskarżono tę decyzję, zwrócił się do Trybunału Sprawiedliwości z pytaniem, czy krajowe organy ochrony konkurencji mogą przeprowadzać kontrolę tego, czy dane przetwarzanie danych jest zgodne z wymogami określonymi w tym rozporządzeniu. Ponadto niemiecki sąd zwrócił się do Trybunału z pytaniem w przedmiocie wykładni pewnych przepisów RODO i ich stosowania w przypadku przetwarzania danych przez operatora internetowej sieci społecznościowej.

W wydanym dziś wyroku Trybunał stwierdził, że, **w ramach badania nadużycia przez przedsiębiorstwo pozycji dominującej, konieczne może okazać się zbadanie przez organ ochrony konkurencji danego państwa członkowskiego również zgodności zachowania tego przedsiębiorstwa z normami innymi niż przepisy prawa konkurencji, takimi jak zasady ustanowione w RODO**. Niemniej, w sytuacji gdy krajowy organ ochrony

¹ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz.U. 2016, L 119, s. 1).

konkurencji stwierdza, że doszło do naruszenia przepisów RODO, nie wchodzi on w rolę ustanowionych przez to rozporządzenie organów nadzorczych. Ta ocena **przestrzegania przepisów RODO jest bowiem przeprowadzana jedynie w celu stwierdzenia nadużycia pozycji dominującej** i nałożenia środków mających na celu doprowadzenie do zaprzestania tego nadużycia w oparciu o podstawę prawną wynikającą z prawa konkurencji.

W celu zapewnienia spójnego stosowania RODO, **krajowe organy ochrony konkurencji powinny konsultować się i lojalnie współpracować z organami czuwającymi nad przestrzeganiem tego rozporządzenia.**

W szczególności w przypadku, gdy krajowy organ ochrony konkurencji uzna, że konieczne jest zbadanie zgodności zachowania tego przedsiębiorstwa z przepisami RODO, **powinien sprawdzić, czy to zachowanie** lub zachowanie do niego podobne **było już przedmiotem rozstrzygnięcia wydanego przez właściwy krajowy organ nadzorczy lub przez Trybunał.** W takim przypadku **nie może od niego odstąpić**, zachowując jednak swobodę w wyciąganiu z tej sytuacji swoich własnych wniosków z perspektywy stosowania prawa konkurencji.

Trybunał wskazał ponadto, że przetwarzanie danych dokonywane przez Meta Platforms Ireland zdaje się stanowić przetwarzanie szczególnych kategorii danych osobowych, mogących między innymi ujawniać informacje o pochodzeniu rasowych lub etnicznych, poglądach politycznych, przekonaniach religijnych lub światopoglądowych czy też orientacji seksualnej, których przetwarzanie jest co do zasady na mocy RODO zabronione. To do sądu krajowego będzie należało ustalenie, czy zebrane w ten sposób dane rzeczywiście pozwalają na ujawnienie takich informacji, niezależnie od tego, czy informacje te dotyczą użytkownika tej sieci, czy jakiegokolwiek innej osoby fizycznej.

W odniesieniu do kwestii, czy **przetwarzanie tzw. danych wrażliwych** jest dozwolone w wyjątkowych przypadkach ze względu na to, że w sposób oczywisty zostały one upublicznione przez osobę, której dotyczą, Trybunał wyjaśnił, że **sam fakt, iż przeglądanie przez użytkownika stron internetowych** lub aplikacji może prowadzić do ujawnienia takich informacji, w żaden sposób **nie oznacza, że w sposób oczywisty dane te zostały upublicznione przez osobę, której dotyczą** w rozumieniu RODO. To samo dotyczy sytuacji, w której dany użytkownik **zamieszcza dane** na takich stronach internetowych lub w takich aplikacjach lub też gdy **aktywuje zintegrowane z tymi stronami i aplikacjami przyciski wyboru, za wyjątkiem przypadków, gdy uprzednio wyraźnie wyraził swój wybór publicznego udostępnienia dotyczących go danych nieograniczonej liczbie osób.**

W zakresie dotyczącym, ogólnie rzecz ujmując, przetwarzania dokonywanego przez Meta Platforms Ireland, w tym również przetwarzania danych innych niż tzw. dane wrażliwe, Trybunał następnie sprawdził, czy przetwarzanie to jest objęte przewidzianymi w RODO wyjątkami umożliwiającymi uznanie za zgodne z prawem przetwarzania danych w przypadku braku zgody osoby, której dane dotyczą. W tym kontekście Trybunał uznał, że **konieczność wykonania umowy**, której ta osoba jest stroną, może uzasadniać stosowanie spornej praktyki jedynie pod warunkiem, że **przetwarzanie danych jest obiektywnie niezbędne, a główny cel umowy nie mógłby zostać osiągnięty bez tego przetwarzania.** Z zastrzeżeniem weryfikacji tej kwestii przez sąd krajowy, Trybunał wyraził również wątpliwości co do tego, czy personalizacja treści czy też ciągłe i niezakłócone korzystanie z usług własnych grupy Meta mogłyby spełniać te kryteria. Ponadto, zdaniem Trybunału, **personalizacja reklam, za pomocą których finansowana jest sieć społecznościowa Facebook, nie może uzasadniać, jako realizowany przez Meta Platforms Ireland prawnie uzasadniony interes, rozpatrywanego przetwarzania danych w sytuacji, gdy osoba, której dane dotyczą, nie wyrazi na nie zgody.**

Wreszcie, Trybunał wskazał, że okoliczność, iż operator internetowej sieci społecznościowej, jako administrator danych, zajmuje **pozycję dominującą** na rynku sieci społecznościowych, **nie stoi jako taka na przeszkodzie temu, by użytkownicy tej sieci mogli skutecznie wyrażać zgodę, w rozumieniu RODO, na przetwarzanie ich danych osobowych** przez tego operatora. Niemniej, ze względu na to, że zajmowanie takiej pozycji może mieć wpływ na istniejącą po stronie użytkowników swobodę wyboru i skutkować brakiem równowagi między osobą, której dane dotyczą a administratorem, stanowi ono element istotny dla ustalenia tego, czy zgoda ta została rzeczywiście udzielona skutecznie i – w szczególności – dobrowolnie. Udowodnienie tego należy do tego operatora.

UWAGA: Odesłanie prejudycjalne pozwala sądom państw członkowskich, w ramach rozpatrywanego przez nie sporu, zwrócić się do Trybunału z pytaniem o wykładnię prawa Unii lub o ocenę ważności aktu Unii. Trybunał nie rozpoznaje sporu krajowego. Do sądu krajowego należy rozstrzygnięcie sprawy zgodnie z orzeczeniem Trybunału. Orzeczenie to wiąże w ten sam sposób inne sądy krajowe, które spotkają się z podobnym problemem.

Dokument nieoficjalny, sporządzony na użytek mediów, który nie wiąże Trybunału Sprawiedliwości.

[Pełny tekst i streszczenie](#) wyroku są publikowane na stronie internetowej CURIA w dniu ogłoszenia.

Osoba odpowiedzialna za kontakty z mediami: Jarosław Zasada ☎ (+352) 4303 2793

Nagranie wideo z ogłoszenia wyroku jest dostępne przez „[Europe by Satellite](#)” ☎ (+32) 22964106.

Pozostańmy w kontakcie!

